

MINISTARSTVO ZNANOSTI, OBRAZOVANJA I ŠPORTA

I. MIŠLJENJE

1. U skladu s odredbama Zakona o državnoj reviziji, obavljena je revizija financijskih izvještaja i poslovanja Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa (dalje u tekstu: Ministarstvo) za 2006., o čemu je izraženo uvjetno mišljenje.
2. Postupci revizije su provedeni u skladu s revizijskim standardima međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija – INTOSAI i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.
3. Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, financijski izvještaji Ministarstva za 2006., u svim značajnim aspektima iskazuju objektivnu i istinitu sliku poslovanja tijekom godine i stanja na koncu godine. Sljedeće činjenice su utjecale na izražavanje uvjetnog mišljenja:
  - Ukupni rashodi i izdaci Ministarstva za 2006. planirani su u iznosu 9.945.451.719,00 kn, a iskazani su u iznosu 9.886.831.417,00 kn. U većem broju slučajeva rashodi nisu planirani i evidentirani na računima propisanim računskim planom, a u pojedinim slučajevima rashodi nisu evidentirani prema načelu nastanka događaja, nego prema načelu novčanog tijeka, što nije u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu. U poslovnim knjigama i financijskim izvještajima nisu evidentirani rashodi i obveze u iznosu 55.736.466,00 kn, od čega se na obveze i rashode iz 2006. odnosi 14.311.335,00 kn, te na obveze iz 2004. i 2005. u iznosu 41.425.131,00 kn. Obveze koje nisu evidentirane u poslovnim knjigama nisu obuhvaćene popisom imovine i obveza koncem godine.
  - Financiranje visokoškolskih ustanova u 2006. obavljano je putem Ministarstva, što nije u skladu s odredbama Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju, kojima je propisano da se sredstva iz državnog proračuna doznaju sveučilištima, veleučilištima i visokim školama u ukupnom iznosu za njihov rad, a sveučilišta ih svojim proračunom raspoređuju na pojedine troškovne stavke.
  - Ministarstvo je u 2006. nabavilo robe, radove i usluge u vrijednosti 265.122.738,00 kn. Za 2006. nije donesen sveobuhvatan plan nabave roba, radova i usluga.

II. OSNOVNI PODACI

Podaci iz financijskih izvještaja za 2006.

u kn

Redni broj	Opis	Planirano	Ostvareno Izvršeno	% ostvarenja izvršenja
1.	Prihodi i primici	9.945.451.719,00	9.859.940.804,00	99,1
2.	Rashodi i izdaci	9.945.451.719,00	9.886.831.417,00	99,4
3.	Manjak prihoda	0,00	-26.890.613,00	
Stanje 31. prosinca				
4.	Nefinancijska imovina			432.325.725,00
5.	Financijska imovina			10.953.949,00
6.	Obveze			745.409.762,00
7.	Broj zaposlenika			428

Nefinancijska imovina odnosi se na vrijednost nematerijalne imovine u iznosu 2.432.043,00 kn, građevinskih objekata u iznosu 57.101.873,00 kn, opreme u iznosu 8.965.385,00 kn, prijevoznih sredstava u iznosu 118.291,00 kn, nematerijalnu imovinu u iznosu 16.300.975,00 kn, nefinancijsku imovinu u pripremi u iznosu 346.649.695,00 kn, te druge imovine u iznosu 757.463,00 kn.

Financijska imovina odnosi se na novčana sredstva u iznosu 2.281.226,00 kn i potraživanja u iznosu 8.672.723,00 kn. Potraživanja se odnose na potraživanja od Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje u iznosu 5.683.868,00 kn, potraživanja za prihode po posebnim propisima u iznosu 2.851.956,00 kn i druga potraživanja u iznosu 136.899,00 kn.

Obveze se odnose na obveze za primljene kredite u iznosu 728.468.398,00 kn, nabavu nefinancijske imovine u iznosu 10.611.904,00 kn i rashode poslovanja u iznosu 6.329.460,00 kn.

III. NALAZ

Osvrt na naloge i preporuke revizije za 2005.

Državni ured za reviziju je obavio reviziju financijskih izvještaja i poslovanja Ministarstva za 2005., o čemu je sastavljeno Izvješće i izraženo uvjetno mišljenje.

Revizijom su utvrđene određene nepravilnosti opisane u Izvješću i Ministarstvu je naloženo da ih otkloni, odnosno poduzme potrebne radnje i prihvati predložene preporuke kako se nepravilnosti ne bi ponavljale u daljnjem poslovanju.

Revizijom za 2006. je utvrđeno u kojim slučajevima je postupljeno i u kojima nije postupljeno prema danim nalogima i preporukama Državnog ureda za reviziju.

Nalog prema kojem je postupljeno:

1. Središnjem državnom uredu za upravljanje državnom imovinom dostavljeni su podaci o imovini.

Nalozi i preporuke prema kojima nije postupljeno:

1. U većem broju slučajeva rashodi nisu planirani i evidentirani na računima propisanim računskim planom.
2. U pojedinim slučajevima rashodi nisu evidentirani prema načelu nastanka događaja, već prema načelu novčanog tijeka.
3. Financiranje visokoškolskih ustanova nije obavljano u skladu s odredbama Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju, odnosno sredstva iz državnog proračuna nisu doznačavana sveučilištima, veleučilištima i visokim školama u ukupnom iznosu, nego je financiranje obavljano putem Ministarstva.
4. U manjem broju slučajeva nisu primjenjivani postupci nabave određeni propisima o javnoj nabavi.

Ministarstvo je i nadalje u obvezi postupiti prema danim nalogima i preporukama Državnog ureda za reviziju.

Revizija financijskih izvještaja i poslovanja za 2006.

Računovodstveno poslovanje i planiranje

- 1.1. Ministarstvo je u obvezi voditi poslovne knjige prema odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu te Uredbe o računovodstvu proračuna. Ustrojene su sve propisane poslovne knjige (dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige).

Prihodi Ministarstva za 2006. planirani su u iznosu 9.558.330.002,00 kn u okviru jedanaest proračunskih glava i to: Ministarstvo u užem smislu u iznosu 99.209.152,00 kn, Zajednički programi u znanosti, obrazovanju i športu u iznosu 142.575.753,00 kn, Predškolske ustanove u iznosu 16.010.610,00 kn, Osnovne škole u iznosu 3.830.214.417,00 kn, Srednje škole i učenički domovi u iznosu 1.992.470.840,00 kn, Šport u iznosu 102.073.719,00 kn, Visoka naobrazba u iznosu 2.294.969.886,00 kn, Znanstveno-istraživačka djelatnost u iznosu 797.142.626,00 kn, Nacionalna informacijska infrastruktura u iznosu 173.322.689,00kn, Tehnologijsko-istraživačke i razvojne djelatnosti u iznosu 59.528.224,00 kn, te Međunarodna znanstveno-tehnička suradnja u iznosu 50.812.086,00 kn. Primici od zaduživanja, za ulaganja u nefinancijsku imovinu sveučilišta, planirani su iznosu 387.121.717,00 kn, te su ukupni prihodi i primici Ministarstva planirani u iznosu 9.945.451.719,00 kn. Ostvareni su u iznosu 9.859.940.804,00 kn, što je za 85.510.915,00 kn manje od plana.

Rashodi i izdaci za 2006. planirani su u iznosu 9.945.451.719,00 kn, a izvršeni su u iznosu 9.886.831.417,00 kn, što je za 58.620.302,00 kn manje od plana.

Manjak prihoda pokriven je viškom prihoda iz ranijeg razdoblja u iznosu 18.016.685,00 kn, te je prenesen manjak prihoda za pokriće u sljedećem razdoblju u iznosu 8.873.928,00 kn.

Tijekom 2006. kao i ranijih godina, u većem broju slučajeva rashodi Ministarstva nisu planirani i evidentirani na propisanim računima računskog plana. U okviru Visoke naobrazbe, na rashodima za subvencioniranje kamata na kredite zaposlenih u visokoškolskim ustanovama i institutima evidentirani su materijalni troškovi visokoškolskih ustanova u iznosu 413.524,00 kn, a na kapitalnim donacijama evidentirani su rashodi za nabavu nefinancijske imovine u iznosu 4.584.551,00 kn. U okviru rashoda za usluge Tehnologijsko-istraživačke i razvojne djelatnosti evidentirane su donacije u iznosu 300.000,00 kn i sredstva doznačena tehnološkom centru za materijalne troškove u iznosu 250.000,00 kn. U okviru tekućih donacija Znanstveno-istraživačke djelatnosti evidentirani su rashodi za izradu projekta Vrednovanje eksperimentalne provedbe elemenata Hrvatskog nacionalnog obrazovnog standarda u iznosu 1.648.458,00 kn i rashodi za izradu projekta Modeli obveznog srednjoškolskog obrazovanja u iznosu 350.000,00 kn, koji se odnose na intelektualne usluge. U okviru tekućih donacija Nacionalne informacijske infrastrukture evidentirani su rashodi za nabavu nefinancijske imovine u iznosu 2.817.218,00 kn.

Također, u pojedinim slučajevima jednaki poslovni događaji evidentirani su na različitim računima računskog plana. U okviru Visoke naobrazbe, rashodi za subvencioniranje smještaja i prehrane izvršeni su u iznosu 259.374.653,00 kn, od čega je na računu subvencioniranje smještaja i prehrane evidentirano 211.499.079,00 kn, na računu poboljšanje studentskog standarda 47.120.545,00 kn i na intelektualnim uslugama 755.029,00 kn.

U okviru Srednjih škola, rashodi za stručno usavršavanje učitelja izvršeni su u ukupnom iznosu 15.499.500,00 kn, od čega je 7.960.294,00 kn evidentirano u okviru rashoda za službena putovanja, 6.499.500,00 kn u okviru rashoda za stručno usavršavanje, 742.129,00 kn u okviru rashoda za intelektualne usluge, 156.008,00 kn u okviru drugih nespomenutih rashoda poslovanja i 141.569,00 kn u okviru rashoda za uredski materijal.

Rashodi za izvršavanje pravomoćnih sudskih presuda vezanih za potraživanja zaposlenih u osnovnim školama izvršeni su u iznosu 20.886.608,00 kn, od čega je 16.931.492,00 kn evidentirano u okviru drugih nespomenutih rashoda, a 3.955.116,00 kn u okviru rashoda za zaposlene.

U okviru Međunarodne znanstveno-tehničke suradnje evidentirani su rashodi za dodatke na plaće inozemnih lektora u iznosu 1.411.336,00 kn, od čega je u okviru intelektualnih usluga evidentirano 705.300,00 kn, u okviru drugih nespomenutih rashoda 595.050,00 kn i u okviru naknada građanima i kućanstvima 110.986,00 kn.

Evidentiranjem rashoda na više računa i na računima na koji se ne odnose, otežano je praćenje i kontrola, a podaci iskazani u poslovnim knjigama ne iskazuju istinito i objektivno stanje.

Odredbom članka 115. Zakona o proračunu je propisano da se proračunsko računovodstvo temelji na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja.

Odredbom članka 22. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu je propisano da su računskim planom proračuna utvrđene brojčane oznake i nazivi pojedinih računa po kojima su proračun i proračunski korisnici obvezni knjigovodstveno iskazivati imovinu, obveze i izvore vlasništva, te prihode i rashode.

Pri evidentiranju rashoda, u pojedinim slučajevima, nije primjenjivano načelo nastanka događaja, koje podrazumijeva evidentiranje rashoda u trenutku nastanka poslovnog događaja, već su rashodi evidentirani prema načelu novčanog tijeka. Na taj način, u poslovnim knjigama i financijskim izvještajima za 2006. nisu evidentirani nastali rashodi i obveze za sufinanciranje prehrane i smještaja studenata u iznosu 55.736.466,00 kn, od čega se na rashode i obveze iz 2006. odnosi 14.311.335,00 kn, te na rashode i obveze iz 2004. i 2005. u iznosu 41.425.131,00 kn.

Odredbom članka 21. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, je propisano da se rashodi priznaju na temelju nastanka poslovnog događaja (obveza) u izvještajnom razdoblju na koje se odnose, neovisno o plaćanju.

Također, spomenute obveze nisu obuhvaćene popisom imovine i obveza koncem 2006. Odredbom članka 15. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu je propisano da proračun i proračunski korisnici moraju koncem svake poslovne godine sastaviti popis imovine i obveza sa stanjem na datum bilance.

Ministarstvo je u 2006. iskazalo manjak prihoda, odnosno preuzelo obveze za koje nisu osigurana sredstva u iznosi 8.873.928,00 kn. Odredbom članka 4. stavak 11. Zakona o proračunu je propisano da proračunski korisnici mogu preuzeti obveze na teret proračuna tekuće godine samo za namjene i do visine utvrđene proračunom ako su za to ispunjeni svi zakonom i drugim propisima utvrđeni uvjeti.

S obzirom da su u 2006., kao i u ranijim godinama u većem broju slučajeva planirana nedostatna sredstva za određene poslovne događaje, te su korištena sredstva planirana i doznačena za druge namjene, Državni ured za reviziju nalaže posebnu pozornost posvetiti planiranju. Rashode je potrebno planirati na temelju izvršenih u prethodnoj godini, te realne procjene iznosa rashoda za godinu za koju se donosi plan. Također je potrebno planirati način podmirenja obveza iz ranijeg razdoblja.

Državni ured za reviziju je naložio planiranje i evidentiranje poslovnih događaja u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, kako bi financijski izvještaji na koncu godine iskazivali istinito i objektivno stanje.

Također je naložio preuzimanje obveza na teret proračuna samo za namjene i do visine utvrđene proračunom. Naložio je obavljanje popisa imovine i obveza u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

- 1.2. *Ministarstvo je prihvatilo nalaze Državnog ureda za reviziju i navelo da su poslovni događaji evidentirani na računima na kojima su sredstva planirana, a ne na računima na koje se rashodi stvarno odnose, jer je kod planiranja rashoda vezanih za HNOS (hrvatski nacionalni obrazovni standard) Model obveznog srednjoškolskog obrazovanja, te rashoda u visokoj naobrazbi i tehnologijsko-istraživačkoj djelatnosti, bilo teško utvrditi potrebna sredstva te su se obveze nastale po tim projektima podmirivale iz sredstava planiranih i ostvarenih za druge aktivnosti ili proračunske glave, ovisno o raspoloživim sredstvima.*

U okviru Uprave za međunarodnu suradnju, zbog nedostatka sredstava na odgovarajućim računima, s računa drugi nespomenuti rashodi poslovanja, uz troškove stranih lektora plaćen je dio troškova deviznog dodatka lektora, a s računa naknade građanima i kućanstvima plaćani su troškovi naknada za smještaj stranih lektora i stipendije lektorima, dok su s računa intelektualne usluge plaćani devizni dodaci lektora koji rade na sveučilištima u inozemstvu. Pravomoćne sudske presude, koje se odnose na obveze prema zaposlenicima iz ranijih godina, planirane su na računu drugi nespomenuti rashodi poslovanja, a ne na računu rashodi za zaposlene, te je evidentiranje izvršeno u okviru drugih nespomenutih rashoda. Izjavilo je da je kod izrade proračuna za 2007. obavljen ispravak, te da je planiranje izvršeno na računima na kojima su se pokazale povećane obveze na temelju izvršenih rashoda.

Vezano za evidentiranje rashoda i obveza za sufinanciranje prehrane i smještaja studenata, obrazložilo je da se rashodi za sufinanciranje prehrane i smještaja studenata evidentiraju na računu tekuće donacije, a razlike koje proizlaze između proračunom planiranih i ostvarenih sredstava i evidencija studentskih centara o utrošku, odnosno potraživanjima ne čine obvezu Ministarstva, što je usmeno dogovoreno s Ministarstvom financija. Navelo je da su studentski centri neprofitne ustanove koje nemaju status proračunskog korisnika i ne financiraju se iz državnog proračuna, a Ministarstvo im dijelom subvencionira troškove smještaja i prehranu studenata godišnjim iznosom planiranim u državnom proračunu. Nadalje je navelo da uz subvencije Ministarstva, studentski centri ostvaruju prihode od svoje djelatnosti i prihode od posredovanja u zapošljavanju. Nakon iskazanih obveza prema studentskim centrima izvršena je kontrola dostavljenih evidencija o utrošku i računa dobavljača izabranih putem javnog natječaja, te je utvrđeno da su potraživanja studentskih centara neutemeljena. U skladu sa zaključkom Savjeta za financiranje znanstvene djelatnosti i visokog obrazovanja, upućen je dopis studentskim centrima s preporukom da rasprave i donesu odluke o otpisu potraživanja iz 2004 i 2005.godine, a za 2006. razlika će se podmiriti umanjenim mjesečnim obračunima, kao pozitivan znak uvođenja ixica. Zbog navedenog, spomenute obveze prema studentskim centrima nisu se mogle obuhvatiti popisom imovine i obveza koncem 2006.

Poticaji Hrvatskoj zajednici tehničke kulture

- 2.1. Rashodi za poticaje Hrvatskoj zajednici tehničke kulture planirani su u iznosu 14.733.110,00 kn, a izvršeni su u iznosu u iznosu 20.372.412,00 kn, što je za 5.639.302,00 kn ili 38,2% više od planiranih. Za poticaj Hrvatskoj zajednici tehničke kulture, iz državnog proračuna su ostvarena sredstva u iznosu 5.953.885,00 kn, a od igara na sreću u iznosu 14.418.527,00 kn, te je ukupno ostvareno 20.372.412,00 kn. Sredstva od igara na sreću ostvarena su u skladu s Uredbom Vlade Republike Hrvatske o kriterijima za utvrđivanje korisnika i načina raspodjele dijela prihoda od igara za sreću za 2006. U skladu s navedenom Uredbom, 6,5% sredstava ostvarenih od igara na sreću raspodjeljuje se za one koji se bave tehničkom kulturom. Sredstva su doznačena Hrvatskoj zajednici tehničke kulture na temelju odluke Ministarstva o raspodjeli financijskih sredstava za programe tehničke kulture. Do dana obavljanja revizije (ožujak 2007.) Ministarstvu nije dostavljeno izvješće o utrošku sredstava.

S obzirom da su u 2006., kao i u ranijim godinama, od igara na sreću ostvarena sredstva u iznosima znatno većim od planiranih, te su Hrvatskoj zajednici za tehničku kulturu doznačena sredstva u iznosu većem od planiranog, Državni ured za reviziju je mišljenja da bi trebalo utvrditi realne potrebe za financiranjem programa tehničke kulture, te u skladu s tako utvrđenim potrebama planirati sredstva, a u slučaju više ostvarenih sredstava od igara na sreću od planiranih, smanjiti planirani iznos proračunskih sredstava, odnosno doznačavati sredstva Hrvatskoj zajednici tehničke kulture u iznosima utvrđenim na temelju realnih potreba.

Državni ured za reviziju je naložio zatražiti od Hrvatske zajednice tehničke kulture izvješće o utrošku sredstava.

- 2.2. *Ministarstvo je izjavilo da je od Hrvatske zajednice tehničke kulture zatraženo izvješće o utrošku sredstava, te da će se na temelju podataka o utrošku sredstava izvršiti preraspodjela sredstava, odnosno da će se navedeni podaci primijeniti kod izrade plana proračuna, kako bi upravljanje proračunskim sredstvima bilo u skladu sa Zakonom o proračunu.***

Rashodi i izdaci Visoke naobrazbe

- 3.1.** Rashodi i izdaci Visoke naobrazbe planirani su u državnom proračunu u iznosu 2.294.969.886,00 kn, iz kredita je planirano financiranje rashoda za nabavu nefinancijske imovine u iznosu 387.121.717,00 kn, te je ukupno planirano 2.682.091.603,00 kn. Rashodi i izdaci su izvršeni u iznosu 2.550.937.730,00 kn, što je za 131.153.873,00 kn ili 4,9% manje od planiranih.

Za financiranje rashoda ostvareni su prihodi i primici u iznosu 2.548.981.307,00 kn, što je za 1.956.423,00 kn ili 0,1% manje od izvršenih rashoda. Više izvršeni rashodi podmireni su iz viška prihoda ostvarenih u prethodnom razdoblju.

Financiranje visokoškolskih ustanova u 2006. obavljano je putem Ministarstva.

Odredbom članka 109. Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju je propisano da se sredstva iz državnog proračuna doznačuju sveučilištima, veleučilištima i visokim školama u ukupnom iznosu za njihov rad, a sveučilišta ih svojim proračunom raspoređuju na pojedine troškovne stavke.

Proračun sveučilišta donosi senat na prijedlog sveučilišnog vijeća, a proračun veleučilišta i visokih škola stručno vijeće na prijedlog dekana. Sastavnice sveučilišta dio vlastitih prihoda izdvajaju u proračun sveučilišta za kapitalna ulaganja i razvojne programe, u skladu s općim aktima sveučilišta.

Državni ured za reviziju je naložio financiranje visokoškolskih ustanova u skladu s odredbama Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju, odnosno putem sveučilišta.

- 3.2. *Ministarstvo je navelo da se odredbe Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju, vezano za financiranje visokoškolskih ustanova, nisu mogle u potpunosti primijeniti jer sveučilišta u prijelaznoj 2006. nisu imala razrađene odredbe statuta i druge opće akte koji se odnose na financiranja sveučilišta.***

Nadalje, nisu ustrojene odgovarajuće stručne službe i prateća tehnička pomagala za implementaciju Lump suma, koje bi preuzele poslove u skladu s odredbama navedenog Zakona.

Subvencioniranje troškova smještaja i prehrane studenata

- 4.1. Rashodi za subvencioniranje troškova smještaja i prehrane studenata planirani su u iznosu 209.991.519,00 kn, koliko je i doznačeno iz proračuna. Rashodi su izvršeni u iznosu 259.374.653,00 kn, što je za 49.383.134,00 kn više od planiranih i doznačenih sredstava. Više izvršeni rashodi podmireni su iz sredstava planiranih i doznačenih za druge namjene.

Cijene prehrane i smještaja studenata, te subvencije Ministarstva utvrđene su odlukom Ministarstva iz 1994. Cijena obroka utvrđena je u iznosu 16,70 kn, od čega Ministarstvo subvencionira 12,30 kn ili 75,0%. Cijena smještaja u studentskim domovima utvrđena je u iznosu 210,00 kn, od čega Ministarstvo subvencionira 105,00 kn ili 50,0%. Studentima podstanarima subvencionira se smještaj sa 147,00 kn mjesečno.

S obzirom da u državnom proračunu za 2006., kao i u ranijim godinama nisu planirana dostatna sredstva za subvencioniranje smještaja i prehrane studenata, te su korištena sredstva planirana i doznačena za druge namjene (najvećim dijelom za poboljšanje studentskog standarda), Državni ured za reviziju je naložio više pažnje posvetiti planiranju rashoda za subvencioniranje smještaja i prehrane studenta.

- 4.2. *Ministarstvo je prihvatilo nalaz Državnog ureda za reviziju i izjavilo da se pri izradi plana proračuna vodi računa o potrošnji sredstava tekuće godine. Navelo je da otvaranje novih studija donosi i povećani broj studenata, te da pravo na subvencioniranu prehranu imaju svi redovni studenti javnih visokih učilišta i učilišta s pravom javnosti. Nadalje je navelo da Ministarstvo može ugovarati pružanje usluge prehrane, osim sa studentskim centrima, i s drugim davateljima usluga, odnosno s učeničkim domovima i privatnim ugostiteljskim objektima, te su planirana sredstva za subvencioniranje i na drugim računima, odnosno na računu poboljšanje studentskog standarda.*

Rashodi Tehnologijsko-istraživačkih i razvojnih djelatnosti

- 5.1. Rashodi Tehnologijsko-istraživačkih i razvojnih djelatnosti planirani su u iznosu 59.528.224,00 kn. Iz proračuna su doznačena sredstva u iznosu 59.263.053,00 kn, a rashodi su izvršeni iznosu 59.539.684,00 kn, što je za 276.631,00 kn više od doznačenih sredstava. Više izvršeni rashodi podmireni su iz viška prihoda prethodnih razdoblja.

Vrijednosno značajnija sredstva utrošena su za financiranje tehnoloških projekata iz potprograma Tehnologijsko-istraživačke i razvojne djelatnosti (dalje u tekstu: TEST) u iznosu 21.000.000,00 kn, financiranje projekata iz potprograma Razvoj na znanju utemeljenih poduzeća (dalje u tekstu: RAZUM) u iznosu 12.340.000,00 kn, poticaj tehnologijskoj infrastrukturi u iznosu 7.872.619,00 kn i financiranje programa Razvoj tehnološke infrastrukture (dalje u tekstu: TEHCRO) u iznosu 2.500.000,00 kn.

Potprogram TEST i potprogram RAZUM su potprogrami Programa hrvatskog inovacijskog razvitka (dalje u tekstu: HITRA) koji je Vlada Republike Hrvatske usvojila u travnju 2001. Program HITRA je poseban oblik integracije znanstvene i tehnologijske politike usmjerene na povezivanje javnog znanstveno-istraživačkog sektora i gospodarstva u cilju tehnologijskog razvitka temeljenog na hrvatskim znanstveno istraživačkim potencijalima.

Potprogram TEST se realizira putem Ministarstva, dok je u realizaciji potprograma RAZUM Ministarstvo samo nositelj, a kao temeljni instrumenti realizacije u institucionalnom smislu, pojavljuje se mreža tehnologijskih centara koju čini uz BICRO i šest tehnologijskih centara.

Smjernicama za provedbu programa HITRA je utvrđeno da je osnovni cilj potprograma TEST unaprijediti suradnju znanstvene zajednice i gospodarstva u cilju rješavanja konkretnih tehnologijskih, proizvodnih i poslovnih problema, radi plasmana proizvoda na tržište. Smjernicama nisu utvrđeni načini suradnje znanstvene zajednice i gospodarstva.

Revizijskim postupcima provjere je utvrđeno da gospodarstvo nije bilo uključeno u realizaciju i financiranje projekata iz potprograma TEST, te su najvećim dijelom financirani projekti koji nisu od interesa za gospodarstvo.

S obzirom da su najvećim dijelom financirani projekti koji nisu od interesa za gospodarstvo, nisu ostvareni ciljevi potprograma TEST, odnosno unapređenje suradnje znanstvene zajednice i gospodarstva u pogledu rješavanja konkretnih tehnologijskih, proizvodnih i poslovnih problema radi plasmana proizvoda na tržište.

Od pokretanja potprograma TEST (2001.) do konca 2006. ugovoreno je financiranje 274 tehnologijska projekta, u ukupnom iznosu 176.576.176,00 kn. Do konca 2006. za financiranje navedenih projekata utrošeno je 151.981.550,00 kn, od čega u 2006. u iznosu 21.000.000,00 kn.

Do konca 2006. okončano je 196 projekata, od čega je u 2006. okončano 25 projekata. Ustanove, odnosno glavni istraživači dostavljali su Ministarstvu kvartalna izvješća o utrošku sredstava, a kod okončanja projekata dostavljana su završna izvješća.

Za daljnje financiranje u okviru potprograma RAZUM, odnosno komercijalizaciju, BICRO je odobrio financiranje pet projekata iz potprograma TEST (Proizvodnja ekstrudata žitarica kao sirovina za prehrambenu industriju, Proizvodnja niskokaloričnih marmelada i džemova, te voćnih nadjeva visoke kvalitete, Razvoj, izrada i ispitivanje prototipa skidera mase sedam tona, Eko podnica za pčelarsku proizvodnju i SMS SNS). Za financiranje navedenih projekata utrošeno je 2.115.305,00 kn ili 1,4% ukupno utrošenih sredstava iz potprograma TEST. Iz navedenog je vidljivo da je za financiranje projekata iz potprograma TEST do konca 2006. utrošeno 151.981.550,00 kn (u navedenom iznosu nisu obuhvaćeni indirektni troškovi kao troškovi promocije, prosudbe, zaposlenih i drugi), da je od ugovorena 274 projekata okončano 196 projekata, da je za daljnje financiranje u okviru potprograma RAZUM, odnosno komercijalizaciju odobreno financiranje pet projekata za koje je iz sredstava potprograma TEST utrošeno 2.115.305,00 kn ili 1,4% ukupno utrošenih sredstava.

Za financiranje projekta iz potprograma RAZUM planirana su i iz državnog proračuna doznačena sredstva u iznosu 12.340.000,00 kn. Navedena sredstva su doznačena BICRO, koji je nositelj potprograma RAZUM i putem kojeg se obavlja financiranje projekata. BICRO nije dostavljao Ministarstvu izvješća o realizaciji potprograma RAZUM i pojedinih projekata, kako je utvrđeno Kriterijima i aktivnostima za realizaciju potprograma.

Za financiranje programa TEHCRO državnim proračunom je planirano i doznačeno 2.500.000,00 kn. Sredstva su doznačena BICRO putem kojeg se realizira program. Prema usmenom obrazloženju, sredstva nisu utrošena jer realizacija programa nije započela do dana obavljanja revizije (ožujak 2007.).

U okviru rashoda za poticaj tehnologijskoj infrastrukturi, koji su iskazani u iznosu 7.872.619,00 kn, iskazana su sredstva doznačena BICRO u iznosu 3.746.619,00 kn, od čega 3.640.000,00 kn za troškove redovnog poslovanja i 106.619,00 kn za naknade članovima nadzornog odbora. Odlukom Ministarstva iz veljače 2006. utvrđena je potpora BICRO za troškove redovnog poslovanja u iznosu 3.360.000,00 kn, što je za 280.000,00 kn manje od doznačenih sredstava. Također su Hrvatskom institutu za tehnologijsku politiku doznačena sredstva u iznosu većem za 225.001,00 kn od utvrđenog odlukom Ministarstva.

Državni ured za reviziju je naložio doznačavanje sredstava korisnicima po prethodno pribavljenoj vjerodostojnoj dokumentaciji iz koje treba biti vidljiv iznos obveza. Također je naložio zatražiti od BICRO izvješće o realizaciji potprograma RAZUM i pojedinih projekata koji se financiraju u okviru potprograma.

Kako bi se ostvarili ciljevi potprograma TEST, odnosno unaprijedila suradnja znanstvene zajednice i gospodarstva, Državni ured za reviziju je mišljenja da bi se više pažnje trebalo posvetiti odabiru projekata uključivanjem gospodarstva u proces odabira, financiranja i realizacije projekata.

- 5.2. *Ministarstvo je navelo da je Tehnologijsko vijeće trajno usavršavalo kriterije i načine prosuđivanja projekata, te je u posljednje dvije godine posebnu pozornost posvećivalo financiranju projekata od interesa za gospodarstvo. Nadalje je navelo da su se rješavali konkretni zadaci u kojima se gospodarstvo pojavljivalo kao partner u financiranju, čime je ostvarena temeljna zadaća TEST programa, odnosno suradnja akademske zajednice i gospodarstva.*

Izjavilo je da od odobrenih projekata u posljednje dvije godine, gospodarstvo kao sufinancijer, sudjelovalo u 48,0 % projekata, pri čemu je komercijalizirano ili u visokom stupnju obećava komercijalizaciju više od 25,0 % projekata, što je znatno više od prosjeka svih do sada komercijaliziranih projekata.

Vezano uz sredstva koja su doznačena BICRU u iznosu od 280.000,00 kn većem od utvrđenog odlukom, navelo je da su navedena sredstva doznačena zbog povećanih materijalnih troškova, a da je Hrvatskom institutu za tehnologiju doznačeno 225.001,00 kn više od iznosa utvrđenog odlukom, jer je Institut prošle godine započeo s proširenjem u cilju bolje reorganizacije poslova te je iznos za hladni pogon bio premalen za podmirenje svih nastalih obveza. Izjavilo je da će u cilju boljeg poslovanja, u narednom razdoblju dodatna sredstva doznačivati korisnicima prema prethodno pribavljenoj vjerodostojnoj dokumentaciji.

Postupci javne nabave

- 6.1. Za 2006. donesen je sveobuhvatan plan nabave nefinancijske imovine i plan nabave za potrebe Ministarstva u užem smislu, dok za preostalu nabavu vezanu za rashode poslovanja, koja se obavlja putem Ministarstva za potrebe Športa, Znanstveno-istraživačke djelatnosti, Nacionalne informacijske infrastrukture, Tehnologijsko-istraživačke i razvojne djelatnosti, Zajedničkih programa, te Međunarodne znanstveno-tehničke suradnje, plan nabave nije donesen.

Odredbom članka 14. Zakona o javnoj nabavi je propisano da proračunski korisnici donose plan nabave za proračunsku godinu, te da postupak nabave naručitelj smije započeti ako su sredstva za nabavu planirana u proračunu, financijskom planu ili osigurana na drugi način.

Ministarstvo je u 2006. nabavilo robe, radove i usluge u vrijednosti 265.122.738,00 kn. U jednom slučaju postupci nabave nisu provedeni u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi.

Za ustupanje radova na izgradnji osnovne škole Kotoriba, u postupku javnog nadmetanja, izabrana je ponuda najniža po cijeni u iznosu 17.550.475,00 kn. Ponuditelj je dostavio ponudu na iznos 16.646.085,00 kn, a nakon računске kontrole utvrđeno je da ponuda iznosi 17.550.475,00 kn, što je za 904.390,00 kn odnosno 5,4% više od cijene iskazane u ponudi. Odredbom članka 59. Zakona o javnoj nabavi određeno je da je ponuda s računskom pogreškom neprihvatljiva ako zbroj apsolutnih iznosa svih ispravaka iznosi više od 5,0% prvobitno ponuđene konačne cijene, bez poreza na dodanu vrijednost. Izabrani ponuditelj sudjelovao je u poslovima projektiranja.

Odredbom članka 3. Zakona o javnoj nabavi, propisano je da pravne i fizičke osobe koje izravno ili neizravno sudjeluju u pripremi nadmetanja, ne mogu sudjelovati u nadmetanju kao ponuditelji, osim ako je u posebno opravdanim slučajevima njihovo sudjelovanje nužno.

Državni ured za reviziju je naložio sastavljanje sveobuhvatnog plana nabave roba, radova i usluga, te provođenje postupaka nabave u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi.

- 6.2. *Ministarstvo je izjavilo da je za izgradnju škole u Kotoribi izabran ponuditelj s najnižom cijenom, odnosno da je ponuđena cijena građenja u iznosu 4.632,00 kn/m² (oko 635 EUR) u odnosu na cijene koje se ostvaruju na tržištu za slične građevine, vrlo povoljna, te da se ponavljanjem javnog nadmetanja više ne bi mogla postići tako povoljna cijena, a Ministarstvo bi imalo dodatne financijske obveze. Navelo je da je kod ocjene, analize i usporedbe ponuda bio uključen veći broj zaposlenika, te kod formalne i matematičke kontrole troškovnika nije naglašeno da je korigirana cijena izabrane ponude veća za 5,0% i nadležnim rukovoditeljima nije dostavljena potpuna informacija za donošenje predmetne odluke.*

Vezano za nalaz Državnog ureda za reviziju da je izabrani izvoditelj radova sudjelovao kod projektiranja, Ministarstvo je navelo da je izabrani izvoditelj projektirao navedenu školu, te da je građevinska dozvola izdana u listopadu 2003., odnosno gotovo tri godine prije nego je imenovano povjerenstvo za izbor izvoditelja radova za izgradnju škole. Nadalje je navelo da Ministarstvo nije naručilo ni ugovaralo projektiranje, već je građevnu dozvolu zaprimilo od Općine Kotoriba.

Za obavljanje zadaća iz svoga djelokruga rada, Ministarstvo je za 2006. planiralo ukupne prihode i primitke, te rashode i izdatke u iznosu 9.945.451.719,00 kn. Prihodi i primici ostvareni su u iznosu 9.859.940.804,00 kn, što je za 85.510.915,00 kn manje od plana. Rashodi i izdaci izvršeni su u iznosu 9.886.831.417,00 kn, što je za 58.620.302,00 kn manje od plana i za 26.890.613,00 kn više od ostvarenih sredstava. Manjak prihoda i primitaka iskazan u iznosu 26.890.613,00 kn, pokriven je viškom prihoda iz prijašnjih godina u iznosu 18.016.685,00 kn, a za pokriće u sljedećem razdoblju prenesen je manjak prihoda u iznosu 8.873.928,00 kn. Rashodi u 2006. u pojedinim slučajevima nisu izvršeni u skladu s planiranim namjenama.

Poslovanje se obavljalo u skladu sa zakonima i drugim propisima, osim u dijelu koji se odnosi na financiranje visokoškolskih ustanova i evidentiranje rashoda.

Izvješće o obavljenoj reviziji je uručeno zakonskom predstavniku 6. srpnja 2007.